

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4124/23
16.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа, судија Данице Косовац и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радмила Босанац, адвокат из Београда, Јурија Гагарина 120, против туженог GRAND PRODUCTION DOO BEOGRAD, са седиштем у Београду - Нови Београд, Данила Лекића 31, локал 15, кога заступа Миша Петровски, адвокат из Београда, Мајке Јевросиме 47, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиле и туженог изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 5182/15 од 20.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 16.5.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиле и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 5182/15 од 20.12.2021. године, у првом и другом ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у четвртном ставу изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 5182/15 од 20.12.2021. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени GRAND PRODUCTION DOO BEOGRAD, са седиштем у Београду да тужиљи АА из ... накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 168.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 5182/15 од 20.12.2021. године, првим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од укупно 1.040.000,00 динара и то за претрпљене физичке болове износ од 280.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 200.000,00 динара, за умањење животне активности износ од 480.000,00 динара, за наруженост износ од

80.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 20.12.2021. године до исплате. Другим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужили за претрпљене физичке болове преко досуђеног исплати износ од још 120.000,00 динара, за претрпљени страх преко досуђеног износ од још 100.000,00 динара, за умањење животне активности преко досуђеног износ од још 420.000,00 динара и за наруженост преко досуђеног износ од још 120.000,00 динара, све са траженом законском затезном каматом. Трећим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужили накнади материјалну штету у износу од 60.684,00 динара са траженом законском затезном каматом. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 226.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Петим ставом изреке, тужила је ослобођена обавезе плаћања судских такси.

Благовремено изјављеним жалбама тужила и тужени су првостепену пресуду побијали из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Србије” број 72/11...18/20) и то тужила у другом ставу изреке, а тужени, како из садржине изјављене жалбе произлази у првом и четвртм ставу изреке. Тужила и тужени опредељено су тражили трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, другостепени суд је оценио да жалба тужиле није основана, док је жалба туженог делимично основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које Апелациони суд у Београду пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, тако да се она неосновано побија и због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списма, тужила је у својству статисте дана ... године учествовала на снимању емисије “Звезде Гранда” коју организује тужени, када је пропала кроз необезбеђену рупу за камере на бини (сценографији), којом приликом је задобила тешку телесну повреду у виду прелома горњег крајка десне голењаче и нагњечење регије десног кука. Након критичног догађаја тужила је збринута и хоспитализована због задобијених повреда у Клиничком центру Србије. Тужила је пензионер, рођена је ... године и у време повређивања имала је 53 године. Тужени - продуцент музичко забавних емисија је са Агенцијом... правним лицем које се бави организовањем забавних активности у оквиру извођачке уметности и довођењем статиста за снимање телевизијских емисија, дана ... године, закључио уговор о пословно-техничкој сарадњи, којим је уговорено да Агенција за потребе снимања обезбеди присуство публике потребне за снимања тачно означених емисија туженог, између осталог и за емисију “Звезде Гранда”, те да иста има обавезу да за сваки дан

заказаног снимања у студију на Кошутњаку обезбеди присуство унапред договореног броја статиста.

Према налазу вештака специјалисте ортопедске хирургије и трауматологије од 10.1.2018. године, тужила је критичном приликом задобила тешку телесну повреду у виду прелома горњег крајка десне голењаче и нагњечење регије десног кука, које су код тужиле оставиле трајне последице. Тужила је због повређивања трпела физичке болове јаког интензитета у трајању од око 1 дана у току транспорта до КЦ Србије, чекања на преглед, дијагностику, стављање гипса, као и повремено у првим данима након операције, болове средњег интензитета у трајању од 4 дана, повремено у току вишемесечног болничког (16 дана) и амбулантног (више месеци) лечења и лаког интензитета у трајању од око 5 месеци током успореног оздрављења прелома десне голењаче и нагњечења десног кука. Током лечења трпела је низ болних неугодности при основним животним активностима (одржавање хигијене тела, облачење, физикални третман, ход са штакама око 6 месеци, ношење гипса, физикални третман). Код тужиле постоји наруженост тела лаког степена трајно, због коришћења физиолошког штапа повремено при дужем ходању, као и постоперативни линијски ожиљак у висини прелома дужине 25цм, који представља наруженост. Са ортопедске стране код тужиле постоји умањење опште животне активности од 12%, као директна последица предметне повреде, а које се огледа у отежаном обављању свакодневних животних потреба, што подразумева рад у домаћинству, породичне обавезе, кретање по неравном терену и степеништу, дуже стајање и кретање, рекреативне активности са ангажовањем десне ноге, фолклорне игре као хоби, подизање и ношење терета. Наведене последице су коначне и тужила ће их имати доживотно, те ће се исте повећавати после физичких напора, као и са годинама старости. Функционални дефицит десног колена је средњег степена, због ограничених покрета у десном колону.

Према налазу судског вештака неуропсихијатра од 29.11.2018. године, тужила је приликом повређивања дана ... године, доживела интензиван страх високог интензитета као афективни одговор организма на ситуацију у којој се нашла, те је примарни страх јаког интензитета трпела у трајању од 1-4 минута. Секундарни страх јаког интензитета трпела је у трајању од око 18 часова, а након тога секундарни страх средњег интензитета у трајању од 1 месеца, те потом страх слабог интензитета у трајању од око 2-3 месеца, уз анксиозност, депресивну поларизацију, те смањење вољно нагонских елемената и поремећај прилагођавања на услове живота након повређивања. Психичке тегобе су се појачале, те је код тужиле постављена дијагноза F32.0-depressio уз одређену терапију. Због мешовито анксиозно депресивне реакције F43.22, те мешовито анксиозно депресивног поремећаја F41.2 са неуропсихијатријске стране код тужиле дошло је до умањење опште животне активности од 7%.

Према усаглашеном налазу судских вештака ортопедске хирургије и трауматологије и неуропсихијатра од 2.10.2020. године, код тужиле је услед физичких и психичких последица штетног догађаја од ... године, дошло до укупног умањења животне активности од 16%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и стања у списима, првостепени суд је најпре разматрајући приговор недостатка пасивне легитимације оценио исти

неоснованим, јер се одговорност туженог за штету причињену тужиљи заснива на одредбама члана 173 и 174 Закона о облигационим односима, те је тужени као власник сценографије и бине са рупама за камере, које имају својство опасне ствари и представљају опасност за статисте, одговоран за насталу штету као ималац опасне ствари по основу објективне одговорности. Првостепени суд у складу са одредбом члана 154 став 1, члана 155, члана 173, члана 174 и члана 189 Закона о облигационим односима оценио да је тужени одговоран за штету коју је претрпела тужиља дана ... године, с обзиром да рупа која се налазила на постављеној бини у коју је тужиља пала није била адекватно обезбеђена током снимања емисије у просторијама туженог, те као таква (бина са рупама које су необезбеђене) у конкретној ситуацији представљала опасну ствар у смислу члана 173 Закона о облигационим односима, а да је пад тужиље кроз рупу на бини узрок настанка тешких телесних повреда код исте, услед чега је претрпела нематеријалну штету. Првостепени суд је оценио да је тужени био у обавези да спречи настајање штете, тако што би благовремено обезбедио или затворио рупу, која је у критичном приликом била необезбеђена. С обзиром да је опасна ствар она која својим постојањем, карактеристикама и особинама може проузроковати штету лицима и стварима, па како отворена и необезбеђена рупа у бини представља опасну ствар, за штету од опасне ствари одговара њен ималац - тужени. Осим тога, првостепени суд је оценио да нема одговорности за причињену штету тужиљи на страни Агенције - предузетника ..., с обзиром да је чланом 2 уговора о пословно - техничкој сарадњи, уговорна обавеза Агенције да за потребе туженог обезбеди присуство унапред договореног броја статиста, а делатности које се тичу снимања одвијале су се у просторијама туженог. Првостепени суд је оценио да нису основани наводи туженог да је тужиља била упозорена на опасност, с обзиром да су обавештења на фотографијама које је приложио тужени уопштена и нису довољна за конкретну ситуацију, а и да је тужиља била упозорена, тужени - власник опасне ствари дужан је да удубљења - рупе у којима се налазе камере, обезбеди уколико се у истима не налазе камере, односно уколико нису служиле сврси.

Првостепени суд је оценио да је тужени у обавези да тужиљи накнади нематеријалну штету због задобијених тешких телесних повреда, а висину накнаде одмерио је применом критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима оценом у вези са одредбом члана 232 Закона о парничном поступку, имајући у виду све субјективне и објективне околности конкретног случаја, као и налазе вештака ортопеда и неуропсихијатра, па је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати за душевне болове услед умањења животне активности износ од 480.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 280.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 200.000,00 динара и на име наружености износ од 80.000,00 динара, а одбио је као неоснован тужбени захтев у делу преко досуђеног до траженог износа за претрпљене душевне болове услед умањења животне активности за износ од још 420.000,00 динара, за претрпљене физичке болове преко досуђеног до траженог износа за износ од још 120.000,00 динара, за претрпљени страх преко досуђеног до траженог износа за износ од још 100.000,00 динара и за наруженост преко досуђеног до траженог износа за износ од још 120.000,00 динара, све са траженом законском затезном каматом. Првостепени суд је на досуђене износе накнаде нематеријалне штете у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима досудио тужиљи законску затезну камату од дана пресуђења до исплате.

Одлучујући о захтеву тужиле за накнаду материјалне штете по основу трошкова за туђу негу и помоћ, првостепени суд је у складу са одредбом члан 231 Закона о парничном поступку оценио да тужилца није доказала да је претрпела и у ком износу материјалну штету приликом постоперативног опоравка, па је у том делу одбио као неоснован тужбени захтев.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом туженог оспорава оцена изведених доказа, јер је првостепени суд у складу са одредбом 8 Закона о парничном поступку оценио које су чињенице узете као доказане. У конкретном случају ова оцена је заснована на савесној и брижљивој оцени сваког доказа засебно и свих доказа заједно, те на основу резултата целокупног првостепеног поступка што произлази из образложења побијане одлуке, односно могуће је да се утврди која чињеница је на основу ког доказа и из ког разлога узета као утврђена. Искази тужиле и сведока ББ, ВВ и ГГ, налази вештака, као и писани докази били су предмет оцене првостепеног суда, а исти је по оцени Апелационог суда правилно закључио о постојању правно релевантних чињеница за које дао јасне разлоге.

Неосновано је жалбено указивање туженог на погрешну примену материјалног права указивањем на постојање доприноса тужиле настанку штете услед непажње, јер докази које је на ове околности сходно члану 7 став 1 Закона о парничном поступку и члану 228 истог закона тужени био дужан да предложи и приложи до закључења главне расправе, нису поуздано потврдили постојање објективних околности или могућу непажњу тужиле, из којег разлога је првостепени суд правилном применом материјалног права исправно закључио да се тужени не може ослободити одговорности за насталу штету, нити иста може бити умањена због доприноса тужиле.

Одредбом члана 173 Закона о облигационим односима прописана је претпоставка узрочности – да се сматра да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. У погледу одговорности, члан 174 Закона о облигационим односима прописује да за штету од опасне ствари одговора њен ималац. Ималац ствари се према одредби члана 177 став 2 Закона о облигационим односима ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључивом радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, док се према ставу 3 истог члана ималац делимично ослобађа одговорности, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

По оцени Апелационог суда, полазећи од правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд закључио да у конкретном случају постоји узрочно – последична веза између поступања туженог и настале штете по тужилу. Првостепени суд је правилно утврдио све околности под којима је тужилца задобила повреде и на тај начин, супротно наводима жалби туженог, утврђена је и

узрочно - последична веза између пада тужиље у необезбеђену рупу за постављање камере и пропуста туженог, који је као продуцент музичко – забавних емисија, тужиљу ангажовао преко Агенције за снимање емисије. Неадекватно необезбеђена рупа на бини у конкретном случају представљала је опасну ствар, а за штету од опасне ствари одговорност се не заснива на кривици, већ на створеном ризику, па да би оштећени остварио право на накнаду штете довољно је да докаже да је штету претрпео и да она потиче од опасне ствари. Одговорност за штету у таквим ситуацијама је објективна, али није безусловна, па се тужени те одговорности може ослободити уколико докаже да је штета последица више силе, радње оштећеног или радње трећег лица, при чему је на имаоцу опасне ствари терет доказивања. Међутим, тужени се не може ослободити своје одговорности простим навођењем да је узрок настанка штете радња оштећеног - тужиље, већ је то морао и да докаже. Супротно наведеном, тужени током првостепеног поступка није доказао да је предметна рупа на сценографији била адекватно обезбеђена и да није представљала опасност - за уобичајено пажљивог човека. До штете је дошло услед пропуста туженог и исти сноси одговорност за штету коју је тужилца претрпела, пошто је пала у рупу на сценографији неадекватно обезбеђену за време снимања емисије туженог, пошто је била ангажована као статиста, а која рупа је узрок пада тужиље и повреда које је претрпела, због чега је тужена дужна да тужилци накнади причињену штету. Следом наведеног, обавештења на фотографијама које је приложио тужени су уопштена и нису се односила на конкретну ситуацију, а што је сагласно исказима тужиље и сведока, па је по оцени Апелационог суда правилно првостепени суд оценио околности повређивања тужиље и правилно закључио да не постоји допринос тужиље настанку штете у конкретном случају.

Неосновано је жалбено указивање туженог на одговорност Агенције према одредбама закученог уговора о пословно - техничкој сарадњи према одредаби члана 177 став 2 Закона о облигационим односима у вези са одредбом члана 164 Закона о раду, јер је првостепени суд на основу правилног и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно оценио пасивну легитимацију и одговорност туженог.

Одредбом члана 177 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да се ималац ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити, ставом 2 истог члана прописано је да се ималац ствари ослобађа одговорности и ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, ставом трећим ималац се ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете, а ставом 4 истог члана прописано је да ако је настанку штете делимично допринело треће лице, оно одговара оштећенику солидарно са имаоцем ствари, а дужно је сносити накнаду сразмерно тежини своје кривице, док је ставом петим прописано да лице којим се ималац послужио при употреби ствари не сматра се трећим лицем.

Тражена нематеријална штета настала је за време снимања емисије због рупе на сценографији коју тужени није адекватно обезбедио, нити је постојало упозорење за кретање по истој, тако да је одговорност туженог објективна - одговорност од опасне ствари, односно опасне делатности. Тужени је ималац сценографије и као такав

одговара за насталу штету по члану 174 Закона о облигационим односима, а није доказао да постоји неки од основа за ослобођење од одговорности из члана 177 истог закона, нити је доказао да је тужиља обављала фактички рад за Агенцију.

Неосновано се жалбама парничних странака указује на погрешну примену материјалног права при одлучивању о висини новчане накнаде нематеријалне штете, јер би нижи, као и виши износ од досуђеног био у супротности са чланом 200 став 2 Закона о облигационим односима и не би се постигао циљ новчане накнаде и тужиљи пружила сатисфакција. Накнада ове врсте штете по својој природи је таква да су њено досуђивање у одређеним износима оправдале околности конкретног случаја, јачина болова и страха и њихово трајање, као и постојање трајног умањења животне активности (члан 200 Закона о облигационим односима).

Имајући у виду наведено, а потом и прикупљену процесну грађу, становиште Апелационог суда је да врста повреде, те јачина и трајање физичког бола и страха, као и душевних болова због наружености и трајног умањења животне активности тужиље од 16% према усаглашеном налазу судских вештака ортопедске хирургије и неуропсихијатриске струке од 2.10.2020. године, сагласно одредби члана 200 став 2 Закона о облигационим односима оправдавају досуђивање износа утврђених побијаном пресудом. Досуђена накнада нематеријалне штете сразмерна је значају и обиму повређеног добра и у складу је са циљем коме служи, при чему се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. На досуђене износе тужиљи сагласно одредби члана 277 Закона о облигационим односима припада законска затезна камата почев од дана доношења првостепене пресуде, па до исплате, с обзиром да је висина нематеријалне штете одређена према критеријумима и вредностима новца у време пресуђења, када и доспева.

Приликом доношења одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног, применом одредби члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке.

Међутим, основано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о трошковима парничног поступка. Одредбом члана 153 став 2 Закона о парничном поступку прописано је да ако странка делимично успе у парници, суд може с обзиром на постигнути успех да одреди да свака странка сноси своје трошкове или да једна странка накнади другој сразмеран део трошкова, док је одредбом члана 154 став 1 Закона о парничном поступку прописано да ће суд, ценећи све околности, приликом одлучивања који ће трошкови да се накнаде странци да узме у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице, а ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове ти трошкови се одмеравају по тој тарифи.

Тужиља, заступана од стране пуномоћника из реда адвоката, делимично је успела у овом спору за укупан износ од 1.040.000,00 динара и према том износу јој припада право на износ нужних трошкова које је имала за вођење ове парнице и то за

састав тужбе и једног образложеног поднеска по 11.250,00 динара, за заступање на осам одржаних рочишта по 12.750,00 динара, за приступ на две неодржана рочишта у износу од по 7.125,00 динара и на име трошкова вештачења у износу од 30.000,00 динара, што све укупно износи 168.750,00 динара, према вредности предмета спора у износу са којим је тужила успела и важећом АТ у време пресуђења, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате на основу чланова 277 и 324 Закона о облигационим односима.

На основу изложеног, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку донета је одлука као у другом ставу изреке ове пресуде.

Како тужила није успела у жалбеном поступку, а тужени је успео само у незнатном делу, то су њихови захтеви за накнаду трошкова другостепеног поступка применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијени као неосновани, одлуком садржаном у трећем ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић